

קולונל בורקין מספר על גולדה

"קולונל, אני רוצה שתדע שאתה יודי לעולם," השתפכה ראש-ממשלת ישראל, גולדה מאיר, בפני קולונל גיימס ב. בורקין, באחת משיחותיהם הממושכות. חמש שנות שירותו של קולונל בורקין בישראל כראש מישלחת הפנטגון, קירבו את השניים עד מאד. מסכת יחסיהם המיוחדים שזורה בהרבה נימים אישיות, ובמרכזה עומדת, אולי, הכרת-התודה מצד גולדה לקולונל על שסייע לבלום את התפשטות מחלת-הדם שבה נתקפה, ועל התייצבותו לימינה בשעות קשות.

כשהגיע קולונל בורקין לתל-אביב היה מאחוריו שירות צבאי ממושך ועתיר-נסיון במילחמותיה של ארצ"ב, שבהן נפצע שלוש פעמים. בהגיעו לארץ, כניס פה-הצבאי האמריקאי, היתה גולדה מדי-כירת המיפלגה, שזה לא מכבר נכנסה לתפקידה.

ראש-הממשלה דאג, לוי אשכול, גילה יחס עיוני לארצ"ב, והתכוון לפעול ל-

באחד הימים באה גולדה אל קולונל בורקין וגילתה את אוזניו כי אינה נהנית מתמיכת נציגי רפ" ומפ"ס במערך, והיא חוששת כי בבחירות הבאות למזכ"לות ינסו להדיחה. קולונל בורקין יעץ לה לחקים יחידה נבחרת בסדר-מדל של גוד, שתמנה שתי פלוגות צנחנים, פלוגת טוקים ופלוגת ג'יפי תול"ר. גולדה חסי-בירה לקולונל שאין בדעתה להיות ראש-ממשלה, וכי היא, "בסך-הכל אשה זקנה שרוצה לחיות עם נכדיה בקיבוץ". כך, למעשה, נולד הרעיון להקים בישראל כוחות צנחנים ושיריון. גולדה, "נדלקה" להצעה, ומדריכי שיריון וצנחנים אמרי-קאיים אימנו בארצ"ב את חיילי צה"ל למטרה זו. חיילים אלה אכן הצילו, לאחר-מכן, את גולדה.

בינואר 1969 שחו אשכול ופמלייתו בנופש בטבריה, ושם תיכננו במפורט את דחת גולדה מכהונתה במיפלגה. היה ברור להם כי אין בדעתה לוותר בקלות על משרתה, ולכן נצטווה ראש שירותי-הביטחון לעצרה. כמה מחייליה של גול-דה עמדו על פירטי התוכנית, ובבוא הרגע לקחו את נישקם האישי, התפרצו למועדון-הקצינים והיסלו את הנוכחים. כתום המעשה טילפנו לגולדה, וגילו את הדבר באוזניה. היא שיבחה את פעולתם וטילפנה לקולונל בורקין: "החפיכה החלה."

סילוק האמריקאים מן הארץ. למיכשול בדרכו עמדה גולדה מאיר, מזכירת ה-עבודה, שנקטה קו פרא-אמריקאי חד-משמעי, במידה רבה בשל יחסיה התדוקים עם ראש מישלחת הפנטגון בישראל, ה-קולונל בורקין.

בורקין התמצא היטב במיבנה הפנימי של מערכת השלטון בישראל, שהיתה בנוייה במידה רבה על יחסי כוחות בין-סיעתיים. בעוד שראש-הממשלה השתייך לסיעה המרכזית במפלגתו, היתה גולדה מאיר בסיעת מיעוט. אשכול ביקש לנצל מהדל בכינוס ועידת-המיפלגה, כדי ל-הדיח את גולדה.

אותה עת שהתה גולדה בארצ"ב, על-פי הזמנת הפנטגון, וכאשר הוזעקה לפתע לחזור השם שמשחו אינו כשורה. באפי-צעות אחד מאנשי-הקשר שלה ביקשה מקולונל בורקין לבדוק את סיבת קרי-אתו הדחופה של אשכול לשובה. בורקין לא קיבל את הפנייה בלב קל, אבל ידע כי על כף המאזניים נמצאים האינטרסים של ארצ"ב, וכי דחת גולדה פירושה קץ לידידות בין שתי המדינות וסילוקה של ארצ"ב, אולי לעד, מעמדת-מפתח רצינית במזרח-התיכון. בורקין התקשר אל פינחס ספיר, שר האוצר והאיש ה-מרכזי במיפלגה, ונועץ בו. תגובת ספיר היתה: "עשית דבר גדול בפנייתך אלי. עשית דבר גדול למען ישראל."

נאום בן דור המייסדים אל בני דור ההמשך שגם הם דווקא בסדר

בני דור-ההמשך היקרים, כינוס זה, שאליו באתם בהמוניכם, מוכיח קבל-עם שאין אתם, בני-דור-ההמשך, נופלים מאיתנו, מנהיגים, בני דור-המייסדים. זה נכון, אנחנו מבוגרים יותר, חכמים יותר, מנוסים יותר. נכון, אנחנו הבאנו אתכם לעולם - ולא רק אתכם - גם את כל מה שסיבבתם, שהרי אנחנו דור-המייסדים. לפנינו היה כאן תחו-ובוהו, ואנו באנו ואמרנו יהי אור - והנה, תסתכלו, יש אור. אבל אין צורך שתרגישו את עצמכם נחותים מאיתנו. גם אתם דווקא בסדר - עובדה - הנה אתם יושבים כאן באלפיים למולנו, פיתם פעור מצימאון לדברינו, ועיניכם מלאות הערצה לנו ולמיפעלנו. ולמרות שאתם בני דור-ההמשך, בשר-ודם פשוט, חומר שעוצב בידינו, החלטנו לבחור בכם מכל דורות-ההמשך, ולכם נעניק את ארצנו ואת תורתנו. ואתם, בתמורה, מצווים לעבוד אותנו באמונה, כגורש מדור-המשך הראוי לדור-מייסדינו. אנו פונים אליכם כאל חברים, כאל אחים צעירים, וחוזרים ואומרים: אתם באמת בסדר גמור. אילמלא היינו אנחנו כפי שהיינו, יכולתם אולי אפילו אתם להיות כמונו.

שאו ברכה.

הירידים הטובים, קולונל בורקין (מימין) וגולדה מאיר, בתצדום משותף.

ח"כינו החמודים והעוקצנים

אדוני היו"ר, שר-הבריאות מרים לי כל הזמן את השימלה. תגיד לי!
שר הבריאות
היהי... יש לה תחתונים ורודים... יש לה תחת-נים ורודים...
ח"כ יוספה חלוני, בת 8 (זכויות האזרח)
"אולי שר-המישטרה מוכן להתערב? שר-הברי-אות מרביץ לי וטוב לי כל הזמן בשערות! למה המישטרה לא עושה משהו?"
שר המישטרה
כבוד היו"ר, כנסת נכבדה. למישטרה אין כל אינפורמציה בנושא... הי היא הי... באמת תחתונים ורודים... הי היא... מה יש? תסחבי לו בשערות בחזרה."
ח"כ מרדכי בן-פורמט, בן 6½ (מערר)
חבריה, יש כדור, מי בא החוצה?
יו"ר הכנסת
יאללה, בואו! שהבנות ישמרו על החולצות. הישיבה נעולה."

ח"כ מרשה פרידס, הסטייה הסוציאליסטית העממית. הציעה לדון בסליאת הכנסת בבעייתן של נשים הסוכות עלידי בעליהן - חופעה טכחה בקרב הנשים הפונות ללישכות-הסעד. לסענת ח"כ פרידס אין המישטרה נוהגת להתערב, אלא במיקרים של חבלות חסרות - וגם אז מוגשת תלונה כנגד הבעל המכה רק כעבור שלושת-דיבטי השנה.
להלן פרטוקול הדיון:
ח"כ מרדכי בן-פורמט, בן 6½ (מערר)
ומה עם הנשים שמרביצות לבעלים שלהן? ...
ח"כ חנינא תוף, בן 13 אבל עם זקן (הליכוד)
"ולמה לא עוצרים את החותנות שרצות אחרי הבעלים של הבנות שלהם עם מטאטא ומערור והם גורא שמנות ומוזיעות... חי חי..."
ח"כ שרלוק הולמס בן 6½ בעוד חודש (הליכוד)
"זה בגלל שהן בנות מפותחות. שילכו לשחק בדלי וכף שילכו."
ח"כ משה תיש, בן 11 (ליבראליס עזמאיים)
"וגם אין להן פיפי כמו לבחורים, ורק בבובות מעניינות אותם. ובכלל אם מישוהו מרביץ להן, זה בטח בגלל שהן התחילו."
ח"כ יוספה חלוני, בת 8 (זכויות האזרח)

מה קרה ב-20.7.1976

ביום שלישי, ה-20 ביולי, דיברו כל האנשים במכולת על הסאלטה הי-כפולה והבורג שעשתה קומאנצ'י. כר-לם היו נלהבים לא רק מן הביצוע, אלא גם מן הנחיתה המושלמת.
ביום שלישי, ה-20 ביולי, פתחו את מהדורת-החדשות בטלוויזיה בתיאור הסאלטה הכפולה והבורג שעשה הי-כפירי המשופר בעזרת שפמו המסולסל.
וביום שלישי, ה-20 ביולי, ביצעה גם החללית האמריקאית, ויקינג' נח-תה מושלמת על אדמת המאדים, אבל אף אחד לא התרגש מזה יתר על המידה כי ויקינג' לא עשתה סאלטה כפולה ובורג, כפי שנדרש מחללית אלמונית ביום עמוס אירועים כיום שלישי ה-20 ביולי 1976.